

Izpētes autors: arhitekte **Dace Lukšēvica**
sertifikāts Nr.1-00602

Pasūtītājs : Dzīvokļu īpašnieku biedrība **“Mans nams”**,
reģ. Nr. 40008325382

Adrese: Rīgas iela 10 - 1, Bauska

Objekts: DAUDZDZĪVOKĻU DZĪVOJAMĀS ĒKAS
Rīgas ielā nr.10, Bauskā
(būves kad. apz. 4001 003 0121 001)

ARHITEKTONISKI MĀKSLINIECISKĀ INVENTARIZĀCIJA

Izpētes autore.....D.Lukšēvica
LAS sertifikāts..... Nr.1-00602

2025.g. oktobris, Jēkabpils

SĒJUMA SATURS.

1. Ievads.
2. Ziņas par ēkas būvvēsturi.
 - 2.1. Ievads. Ēkas novietojums. Adrese. Īpašnieki.
 - 2.2. Ēkas būvvēsture.
3. Inventarizācijas rezultāti.
 - 3.1. Apjoms.
 - 3.2. Fasādes.
 - 3.3. Logi un ārdurvis.
 - 3.4. Metāla detaļas.
4. Secinājumi un rekomendācijas.
5. Fotoattēlu saraksts.
 - 5.1. Vēsturisko fotoattēlu saraksts (7.-10.)
 - 5.2. Esošās situācijas fotofiksācijas attēli (11.- 48.)
6. Rasējumi.
 - 6.1. Austrumu gala un ziemeļu fasādes (pret Rīgas ielu) AMI -1
 - 6.2. Rietumu un dienvidu (pagalma) fasādes AMI -2
 - 6.3. Pirmā stāva plāns AMI -3
 - 6.4. Otrā stāva plāns. Bēniņu plāns AMI -4

5. FOTOATTĒLU SARAKSTS

5.1. VĒSTURISKIE FOTOATTĒLI.

7. attēls. Pastkarte. Rīgas ielas kopskats (virzienā uz Baznīcas ielu), 1.ēka no kreisās puses - Rīgas ielā 10. (BNM-30077 Bauska, Sudmalu iela. 20.gs. sākums).

8. attēls. Kopskats uz Rīgas ielas fragmentu ar pāra numuru apbūvi 1926.gadā, centrā ēka Rīgas ielā 10. BNM-627 Bauska. Sociāldemokrātu un viņu atbalstītāju gājiens. Sudmalu iela. 1926.gada 1.maijs. Fotogrāfs – J.Baltrums.

9. attēls. Fragments no 1926.gada fotoattēla ar ēku Rīgas ielā 10 tuvplānā. . Izkopējums no Bauskas vēstures muzeja krājuma attēla BNM-627.

10. attēls. Pastkarte "Bauska. Valsts vidusskola" 1932.g. Rīgas ielas kopskats virzienā uz Strautnieku ielu. Ēka Rīgas ielā 10 – 2.ēka no labās, blakus Bauskas Valsts vidusskolai . Kopija no interneta portāla "Zudusī Latvija".

5.2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS FOTOFIKSĀCIJAS ATTĒLI.

11. attēls. Skats uz Rīgas ielas apbūvi R virzienā (Baznīcas ielas pusi).

12. attēls. Ēkas Z fasādes kopskats (pret Rīgas ielu).

13. attēls. Ēkas Z fasādes fragments, aizmūrētās durvju ailes mala ar krāsojuma slāni.

14. attēls. Metāla karoga turētājs Z fasādē.

15. attēls. Ēkas Z fasādes fragments ar krāsojumu uz aizmūrētās durvju ailes malas.

16. attēls. Loga (1.no labās 1.stāvā) ailes malas fragments.

17. attēls. Cokols Z fasādē, akmens mūrējumam zudususi apdare.

18. attēls. Z fasādes fragments. Krāsojuma slāni.

19. attēls. Koka logs L-1 Z fasādes 2.stāvā (2. no kreisās).

20. attēls. Koka loga L-1 vērtnes fragments tuvplānā.

21. attēls. Ēkas kopskats no ZA puses.

22. attēls. A fasādes augšdaļas kopskats.

23. attēls. A fasādes cokola fragments (labā puse).

24. attēls. A fasādes cokola fragments vidusdaļā.

25. attēls. A fasādes cokola fragments (kreisā puse).

26. attēls. Cokola fragments ēkas DA stūrī.

27. attēls. Ēkas DA stūris. Skats uz ēkas augšdaļu.

28. attēls. Logs (PVC izstrādājums) A fasādes 1.stāvā, aile izbūvēta 20.gs.b./21.gs. sākumā.

- 29. attēls.** Ēkas kopskats no DA puses.
- 30. attēls.** Ēkas D (pagalma) fasādes kopskats.
- 31. attēls.** D fasādes fragments. 20.gs. 60.gadu beigu pārbūvei izmantots balts silikātķieģelis .
- 32. attēls.** Māla ķieģeļu mūra fragments D fasādē. Zudis apmetums.
- 33.attēls.** Ēkas ZR stūra un R fasādes kopskats no Rīgas ielas.
- 34.attēls.** Fasādes ZR stūris. Augšdaļas fragments.
- 35.attēls.** Skats uz ZR fasādes stūri no R puses.
- 36.attēls.** Skats uz A fasādes augšdaļu. Loga aile iebūvēta 20.gs. 60.gadu beigu pārbūvē.
- 37.attēls.** Ēkas 1.stāva gaitenis. Kopskats uz kāpņu pusi.
- 38.attēls.** 1.stāva dzīvokļa Nr.1 telpa. Dzīvoklī veikts kapitālais remonts 21.gs..
- 39.attēls.** Plīts (apsekošanas laikā jau demontēta) ar sildmūri 1.stāva dzīvoklī Nr.1 . (fotografēts pirms remonta 2021.gadā).
- 40.attēls.** Krāsota podiņu krāsns 1.stāva dzīvoklī Nr.1 (fotografēts pirms remonta 2021.gadā).
- 41.attēls.** Koka kāpņu kopskats no 1.stāva gaitēja.
- 42.attēls.** Koka kāpņu kopskats no kāpņu laukuma uz 2.stāvu.
- 43.attēls.** Saglabājies sildmūra fragments 2.stāva dzīvoklī Nr.5.
- 44.attēls.** Dūmvada fragments bēniņstāvā.
- 45.attēls.** Bēniņtelpas kopskats uz ēkas A gala sienas pusi.
- 46.attēls.** Ēkas bēniņtelpa pie A gala sienas.
- 47.attēls.** Jumta krēsla fragments.
- 48.attēls.** Bēniņtelpas kopskats uz ēkas R gala sienas pusi.

7. attēls. Pastkarte. Rīgas ielas kopskats (virzienā uz Baznīcas ielu), 1.ēka no kreisās puses - Rīgas ielā 10. (BNM-30077 Bauska, Sudmalu iela. 20.gs. sākums).

8. attēls. Kopskats uz Rīgas ielas fragmentu ar pāra numuru apbūvi 1926.gadā, centrā ēka Rīgas ielā 10. BNM-627 Bauska. Sociāldemokrātu un viņu atbalstītāju gājiens. Sudmalu iela. 1926.gada 1.maijs. Fotogrāfs – J.Baltrums.

9. attēls. Fragments no
1926.gada fotoattēla
ar ēku Rīgas ielā 10
tuvplānā.
Izkopējums no
Bauskas vēstures muzeja
krājuma attēla BNM-627.

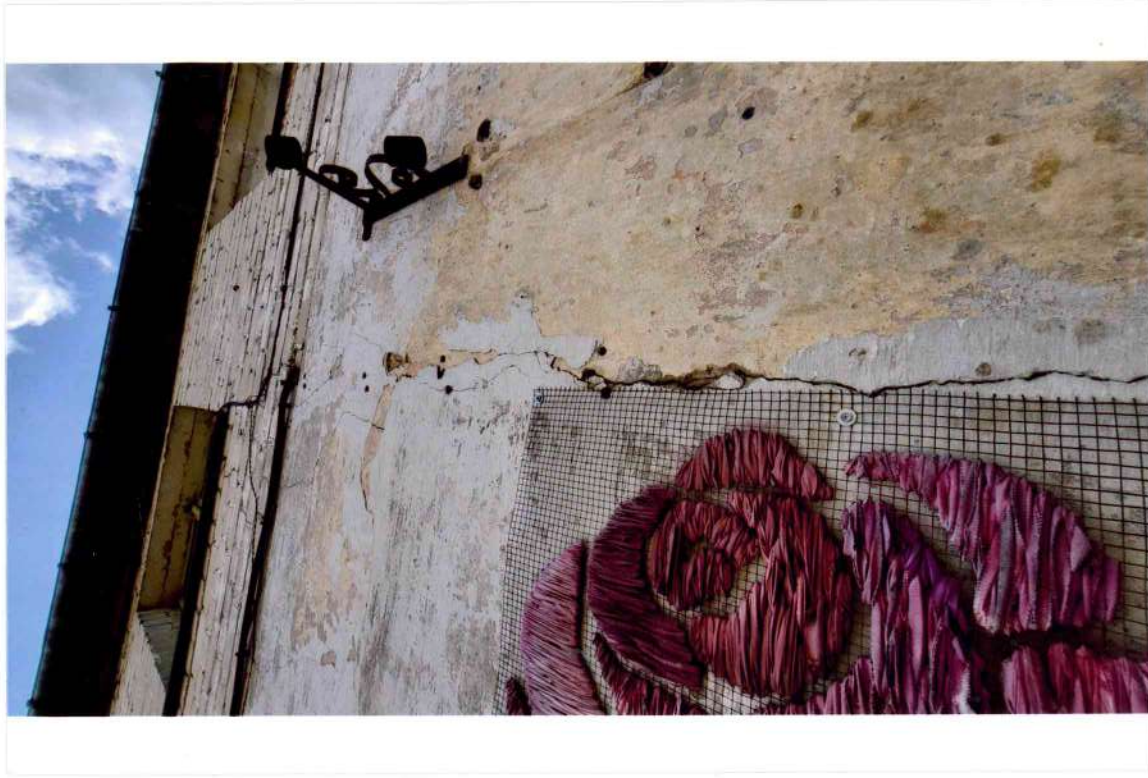
10. attēls. Pastkarte "Bauska. Valsts vidusskola" 1932.g. Rīgas ielas kopskats virzienā uz Strautnieku ielu. Ēka Rīgas ielā 10 – 2.ēka no labās, blakus Bauskas Valsts vidusskolai . Kopija no interneta portāla "Zudusī Latvija".

11. attēls. Skats uz Rīgas ielas apbūvi R virzienā (Baznīcas ielas pusi).

12. attēls. Ēkas Z fasādes kopskats (pret Rīgas ielu).

13. attēls. Ēkas Z fasādes fragments ar aizmūrētās durvju ailes malu.

14. attēls. Metāla karoga turētājs Z fasādē.

15. attēls. Ēkas Z fasādes fragments ar krāsojumu uz aizmūrētās durvju ailes malas.

16. attēls. Loga (1.no labās 1.stāvā) ailes malas fragments.

17. attēls. Cokols Z fasādē, akmens mūrējumam zudususi apdare.

18. attēls. Z fasādes fragments. Krāsojuma slāņi.

19. attēls. Koka logs L-1
Z fasādes 2.stāvā
(2. no kreisās).

20. attēls. Koka loga L-1 vērtnes fragments tuvplānā.

21. attēls. Ēkas kopskats no ZA puses.

22. attēls. A fasādes augšdaļas kopskats.

23. attēls. A fasādes cokola fragments (labā puse).

24. attēls. A fasādes cokola fragments vidusdaļā.

25. attēls. A fasādes cokola fragments (kreisā puse).

26. attēls. Cokola fragments ēkas DA stūrī.

27. attēls. Ēkas DA stūris. Skats uz ēkas augšdaļu.

28. attēls. Logs (PVC izstrādājums) A fasādes 1.stāvā, aile izbūvēta 20.gs.b./21.gs. sākumā.

29. attēls. Ēkas kopskats no DA puses.

30. attēls. Ēkas D (pagalma) fasādes kopskats.

31. attēls. D fasādes fragments. 20.gs. 60.gadu beigu pārbūvei izmantots balts silikātkieģelis .

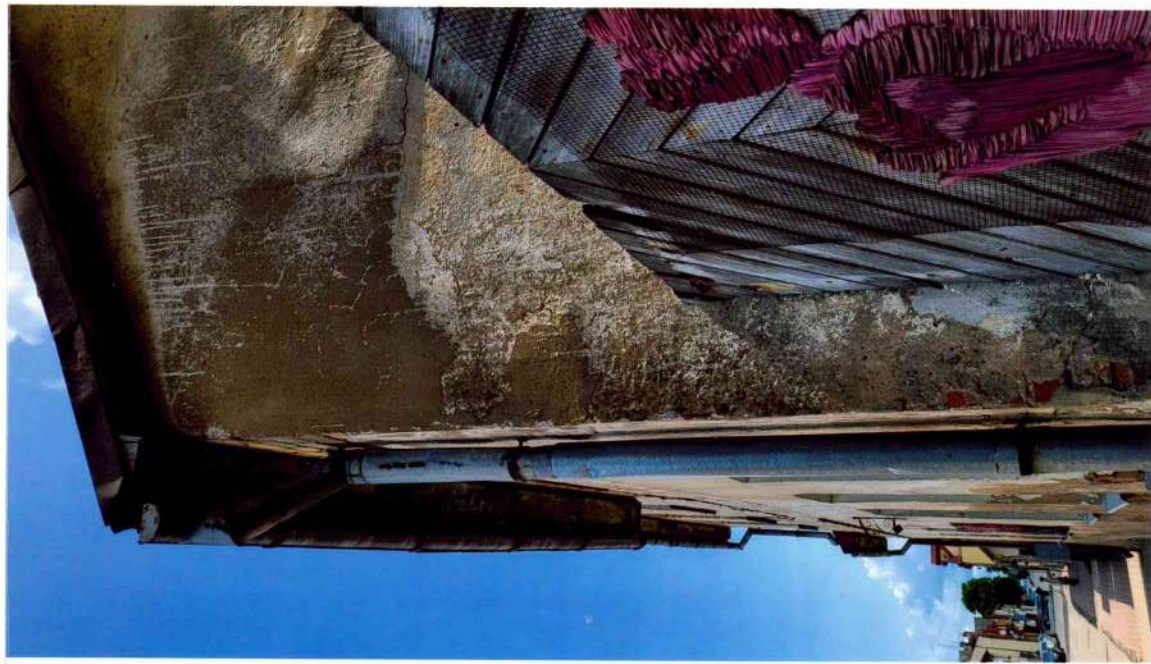
32. attēls. Māla ķieģeļu mūra fragments D fasādē. Zudis apmetums.

33.attēls. Ēkas ZR stūra un R fasādes kopskats no Rīgas ielas.

34.attēls. Fasādes ZR stūris. Augšdaļas fragments.

35.attēls. Skats uz ZR fasādes stūri no R puses.

36.attēls. Skats uz A fasādes augšdaļu. Loga aile iebūvēta 20.gs. 60.gadu beigu pārbūvē.

37.attēls. Ēkas 1.stāva gaitenis. Kopskats uz kāpņu pusi.

38.attēls. 1.stāva dzīvokļa Nr.1 telpa. Dzīvoklī veikts kapitālais remonts 21.gs..

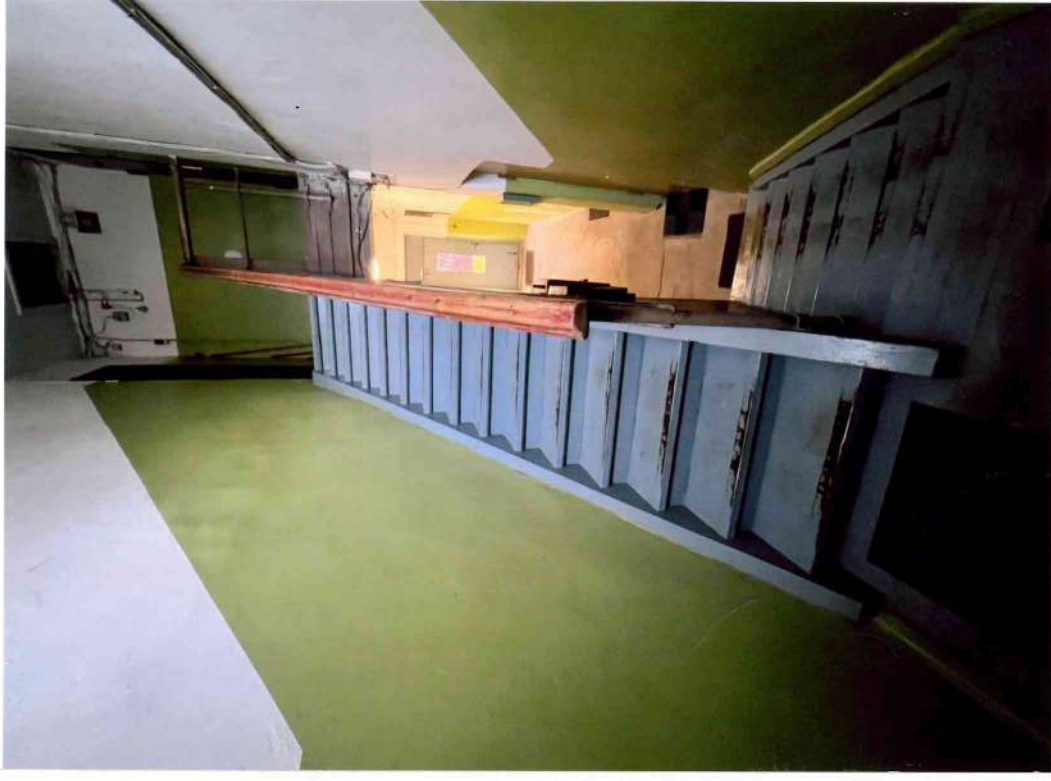
39.attēls. Plīts (apsekošanas laikā jau demontēta) ar sildmūri 1.stāva dzīvoklī Nr.1 . (fotografēts pirms remonta 2021.gadā).

40.attēls. Krāsota podiņu krāsns (apsekošanas laikā jau demontēta) 1.stāva dzīvoklī Nr.1 (fotografēts pirms remonta 2021.gadā).

41.attēls. Koka kāpņu kopskats no 1.stāva gaitenja.

42.attēls. Koka kāpņu kopskats no kāpņu laukuma uz 2.stāvu.

43.attēls. Saglabājies sildmūra fragments 2.stāva dzīvoklī Nr.5.

44.attēls. Dūmvada fragments bēniņstāvā.

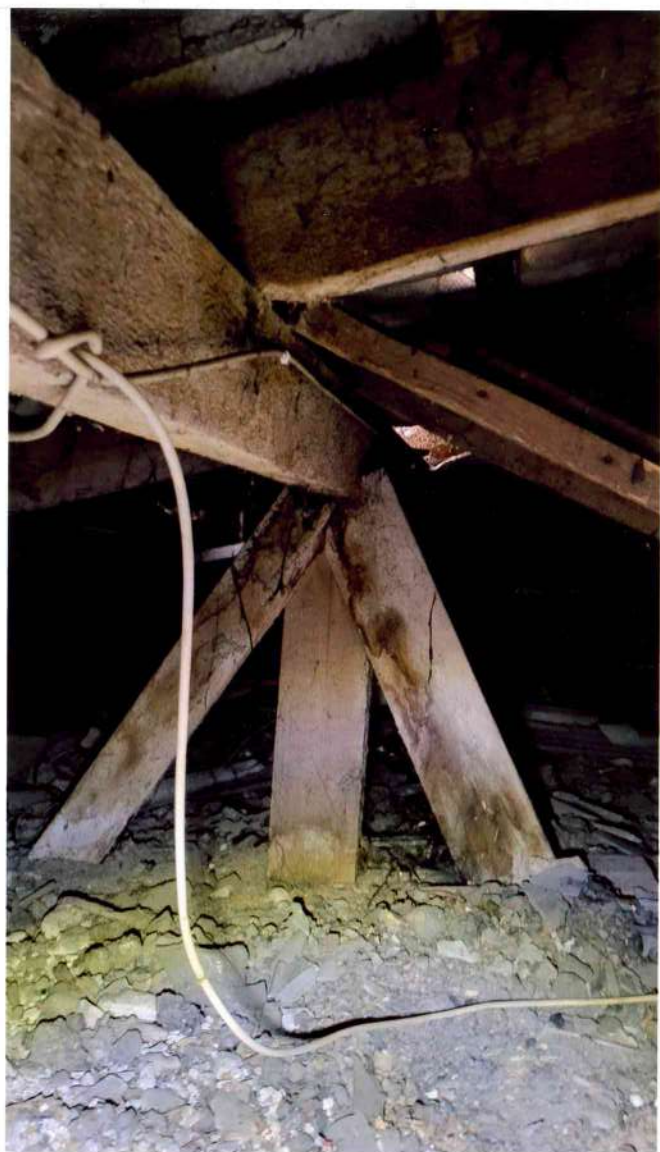

45.attēls. Bēniņtelpas kopskats uz ēkas A gala sienas pusi.

46.attēls. Ēkas bēniņtelpa pie A gala sienas.

47.attēls. Jumta krēsla fragments.

48.attēls. Bēnītelpas kopskats uz ēkas R gala sienas pusi.

1. IEVADS.

Dzīvojamās ēkas Bauskā, **Rīgas ielā Nr. 10** (kad.apz. **40010030121001**) arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija veikta laikā no 2025.gada jūnija līdz 2025.gada oktobrim pēc **dzīvokļu īpašnieku biedrības “Mans nams”**, (reģ. Nr. 40008325382, adrese: Rīgas iela 10 - 1, Bauska) pasūtījuma. Ēka atrodas **Bauskas vecpilsētas vēsturiskā centra teritorijā** (valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis ar aizsardzības Nr.7425).

Inventarizācijas sagatavošanā izmantoti teksta un vizuālie materiāli no pieminekļu dokumentācijas centra, Bauskas pilsētas muzeja krājuma, R.Ābelnieka un A.Urtāna grāmatas “Bauska – pilsēta, kur satiekas...”, ēkas kadastrālās inventarizācijas lietas, ēkas fragmentāri uzmērījumi. Ēkas fotofiksāciju veica arhitekte D.Lukšēvica 2025.gada 10.jūnijā un 2025.gada oktobrī -A.Aizbalte. Fasādes krāsojuma zondāžas un toņu noteikšanu 2025.gada 23.oktobrī veica monumentālās glezniecības restauratore (apl.nr. 493) Natālija Jātniece.

Izpētes atskaite sagatavota **1** eksemplārā (papīrā), kas iesniegta pasūtītājam kopā ar atskaiti digitālā (pdf) formā. NKMP PDC atskaite sagatavota digitālā formā-PDF formātā. Izpildītājam atskaites faili saglabāti DWG, Word un PDF, JPG.

2. ZIŅAS PAR ĒKAS BŪVVĒSTURI.

2.1 IEVADS.

ĒKAS NOVIETOJUMS. ADRESE. ĪPAŠNIEKI.

Apsekojamā dzīvojamā ēka atrodas Rīgas ielas dienvidu pusē kvartālā starp Baznīcas un Strautnieku ielām – kvartālā, kurš izveidojies pilsētas pirmsākumos. Bauskas pilsētas plāna struktūra, kas nes sevī spēcīgu viduslaiku plānojuma ietekmi, ir saglabājusies no pilsētas dibināšanas 16.gs. beigām gandrīz neizmainītā veidā.¹ Bet visos vecākajos pilsētas plānos apsekojamā gruntsgabālā apbūve neparādās, bet 1882.gada pilsētas plānā apsekojamās ēkas novietnē redzama mūra ēka.

Ēkas apjoms veido Rīgas ielas vēsturisko apbūvi, uz kuru no Rīgas ielas krustojuma ar Baznīcas ielu paveras “kultūrvidi raksturojošs skatu punkts”². Ēka ir pilsētībūvnieciski nozīmīga un tai nepieciešamas pārbūves vēsturiskā veidola atjaunošanai³.

1.att. VZD kartes izdrukā ar kvartāla apbūvi (2025.g).

¹ VKPAI PDC, lieta vkpai_7425_7931-85-KM_c_w. 16.lp., Bauskas vecpilsētas izpēte (1986.g.). I.Bākule. 1986., 16.lp.

² VKPAI PDC, lieta vkpai_7425_110597 III_c_w. 51.lp., Bauskas vēsturiskā centra apsekošana. D.Lēvalde. 2011-2013., lapa AMI-2.

³ Turpat.

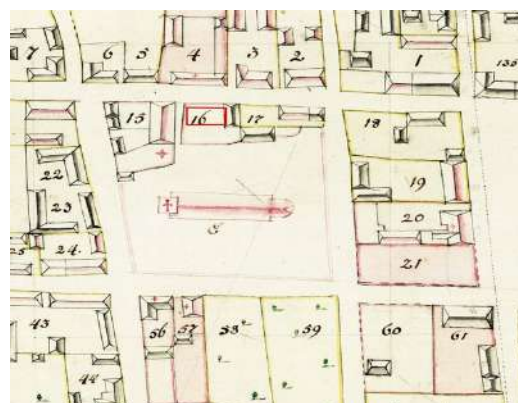
Vēsturiski ielas nosaukums mainījies: Lielā iela, Kungu iela, Pasta iela-18.gadsimtā pasts atradies Rīgas ielā 42⁴, Rīgas iela (19.gs. 2.puse) - ceļš, kas veda uz augšējo Mēmeles braslu (tilts uzcelts 1874.g.) un tālāk uz Rīgu; 19.gs.2.pusē - Dzirnavu iela (numerācija no ielas austrumu gala), Sudmalu iela (1919.g-1928.g.), Vienības iela (ap 1939.-1940.).

Zināms, ka 1912.gadā ēkas īpašnieks Taube Lipšics⁵ 20.gs. 30-to gadu beigās tas pats īpašnieks⁶. 1965.gadā Komunālās saimniecības dzīvokļu pārvalde, 1998.gadā Bauskas pašvaldības uzņēmums "Namu pārvalde", pēc tam Bauskas pilsētas dome.2025.gadā ēkā ir 5 privatizēti dzīvokļi.

2.att. Ēkas novietnes vieta
Bauskas vēsturiskā centra teritorijā.
Fragments no 1701.g. Bauskas kartes.

3.att. Fragments no Bauskas pilsētas
1797.gada kartes⁷

4.att. Bauskas pilsētas 1814.g. kartes
fragments⁸.

⁴ VKPAI PDC lieta vkpai_7425_5976_c_w. 11.lp.

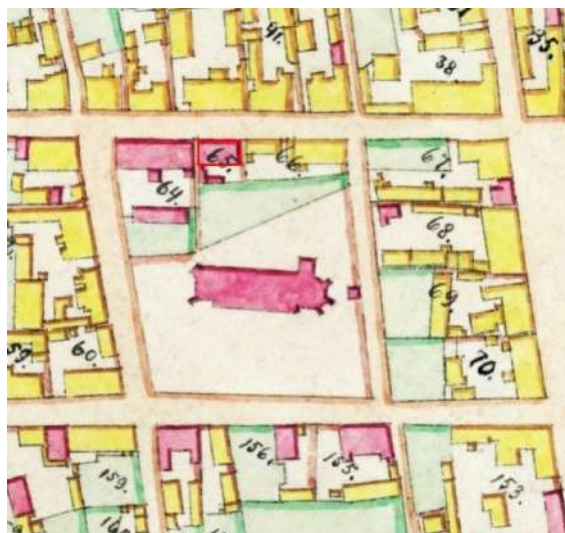
⁵ BVM. 1912.g. Ādolfa Rihtera adrešu grāmata.

⁶ LVVA, 751.f. 2.apr. 270. un 271.lieta.

⁷ LVVA, 1679.f., 156.lieta.111.lpp.

⁸ VKPAI PDC lieta 7425-5816-30-KM, 36.lpp., Bauskas pilsētas vēsturiskais centrs, Kartes kopija, kas zīmēta pēc 1797.g.kartes.

5.att. Fragments no Bauskas pilsētas
1882.gada kartes⁹

6.att. Bauskas pilsētas kartes (1936.g.)
fragments.

2.2. ĒKAS BŪVVĒSTURE

I periods. Vecākais Bauskas pilsētas plāns, kurā pirmoreiz apsekojamajā vietā parādās apbūve ir 1882.gada pilsētas plāns (**5.att**). Šajā plāna redzams, ka ēka ir mūra celtnē, kas ar garāko fasādi piekļaujas ielas fronteī, starp blakus ēkām atstājot šauras iebrauktuves abos ēkas galos.

II periods. **20.gadsimta pirmā puse.** Senākais fotouzņēmums no 20.gs. sākuma (**7.att.**) , kurā redzama Rīgas ielas apbūve blakus skolas ēkai. Apsekojamā ēka – viena stāva ar mezonīnu. 1926.gada uzņēmumos (**8., 9.att.**) ēkas ielas fasāde saglabājusies bez izmaiņām 20.gs. sākuma: apmesta mūra ēka ar mūra jumta dzegu un mūra palodzēm, mezonīnā (ar mūra frontonu) trīs logi. Pirmā stāva logi ar krusteniskiem šķērsskokiem un 4 loga vērtņēm, otrā stāva logi ar 2 vērtņēm (3 rūti katrā), mezonīna frontonā bēniņu logaile ar lokveida pārsedzi. Jumta segums māla dakstiņi. Trūkst informācijas kas noticis ar ēku 2.pasaules kara laikā.

III periods. **20.gadsimta otrā puse.** Pēc 2.pasaules kara sākas pilsētas atjaunošanas darbi, jo karā cietušas 2/3 apbūves. Visticamāk, ka apsekojamā ēka Rīgas ielā 10 arī bija stipri cietusi un 60.gadu vidū veikta tās rekonstrukcija. 1965.gada inventarizācijā redzamie plāni liecina, ka ēka pārbūvēta: aizmūrētas ielas ieejas durvis, pārbūvēts jumta stāvs, nomainītas jumta konstrukcijas. Fasādēs zudušas mūra palodzes logiem, mūra jumta dzega, mezonīna izbūve un jumta segums nomainīts uz viļņotām azbestcements loksnēm.

⁹ LVVA 1679 fonds, 156.apraksts, 106 lieta .

IV periods. **21.gadsimts.** Ēkas apjoms kopumā saglabājusies no 20.gs. 60. gadiem bez izmaiņām. Aizbērts pagrabs un kāpņu piebūve uz pagrabu. Visi logi (izņemot vienu koka logu jumta stāvā) nomainīti uz PVC izstrādājumiem, bez vērtņu dalījuma baltā tonī, skursteņu galvas pārmūrētas nesaglabājot vēsturisko skursteņu arhitektūru.

3. INVENTARIZĀCIJAS REZULTĀTI

Pēc Bauskas vēsturiskā centra izpētes¹⁰ secinājumiem, apsekojamā ēka pieder pie vēsturiskās apbūves, kas tapusi laikā no ~1839.gada līdz ~1882.gadam un daļēji pārbūvēta pēc 1940.gada (1965.gadā veikta pārbūves inventarizācija).

3.1. APJOMS.

Apsekojamās mūra ēkas apjoms novietots ar garāko fasādi gar Rīgas ielu, cieši pie ietves. Apjomam divslīpu jumts ar vienādām jumta izbūvēm ielas un pagalma pusēs. Domājams, ka saglabāties mūra ēkas sākotnējais 1.stāva apjoms (ēkas I būvperiods –līdz 1882.g. (**5.att.**)). Trūkst informācijas par Bauskai tradicionālo pusnošļauto jumta galu izbūvi. Periodā, kad tapusi sākotnējā ēka (1839-1882.) “iepriekšējo periodu veciškā apjoma arhitektūra un masīvo jumtu ar pusnošļauptām jumtgalēm” vairs nebija tik populāra un “fasāžu arhitektūra veidota ļoti funkcionāla ar minimālu dekoru -dzega, starpdzega un izmūrētas palodzes”.

Ēkas II būvperiods –pēc 2.pasaules kara līdz 1965.gadam apjoma 2.stāva pārbūve. Ēkas pārbūvē demontēta sākotnējā jumta konstrukcija, mezonīna ārsienas, uzbūvēts jauns 2.stāvs ārsienas mūrējot ar silikātkieģeļiem, par nepilnu metru paaugstinot jumta dzegas novietojumu. Pārbūvē jumta izbūves ar vienslīpu jumtu izbūvētas vienādi gan pagalma pusē, gan Rīgas ielas pusē.

3.2. FASĀDES.

FASĀŽU ĀRĒJĀ APDARE

Fasāde pret Rīgas ielu. Ielas fasādē (**12., 21.att.**) pirmā stāva apjomā saglabāties sākotnējais ailu kārtojums, visām sākotnējām logu ailēm, arī pēdējā pārbūvē aizmūrētajām ārdurvīm saglabājušās ķieģeļu mūra pārsedes. Senākais šobrīd apzinātais dzīvojamās ēkas fotoattēls saglabāties tikai no Rīgas ielas puses (**6.att.**) liecina, ka pēdējā pārbūvē (1968.g.) zudis sākotnējais mezonīns, mūra jumta dzega un mūra palodzes logiem, ārdurvju aile.

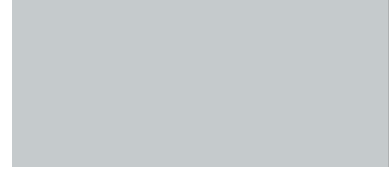
Fasādes apdare šobrīd gludi **apmests** (ar kaļķa javu) māla ķieģeļu **mūris** (1.stāva augstumā) ar neapmestu silikātkieģeļu mūra jumta izbūvi (**12.att.**).

Sienas apakšējā daļā līdz logu ailēm zudis sākotnējais apmetums, pielabojumi veikti ar cementa javu. Virs pielabojumiem sienas vidusdaļā redzamas izsāļojuma sekas: uzbriedis krāsojums, vietām zudis. Pārbūvējot jumta stāvu zudusi sākotnējā jumta konstrukcija un jumta segums - māla kārniņi, kas redzami vēsturiskajos fotoattēlos (**9., 10.att.**). Sienas mūra daļa paaugstināta ar balto silikātkieģeļu mūri, kas ielas fasādē bez apmetuma.

1.stāva apjomā virs cementa pielabojumiem saglabāties sākotnējais kaļķa apmetums un vairāki kaļķa krāsas slāņi (**18.att.**).

¹⁰ VKPAI PDC Bauskas vēsturiskā centra izpēte, lieta 7425-110597III, Bauskas vēsturiskā centra apsekošana. D.Lēvalde. 2011-2013., lapa AMI-1.

1.slānis: tonis pelēks NCS S 2002 –B

2.slānis rozā: tonis NCS S 2002-Y80R

3.slānis: tonis oranžs NCS S 2030-Y40R

4.slānis: tonis bāli dzeltens NCS S 1515 -Y20R

Viršējais bāli dzeltenais krāsojuma slānis saglabājies uz aizmūrēto durvju ailes iekšmalas (**15.att.**), kas liecina, ka tas attiecināms uz 20.gs. pirmo pusi. Pārbūvētie pirmā stāva augšdaļas fragmenti (mūrēti un apmesti ar kaļķa/cementa javu) un silikātkieģeļu mūris (mūrēts ar kaļķa/cementa javu). Ielas fasāde, visticamāk, pārbūvi pabeidzot balsināta, bet balsinājums (**14.att.**) šodien saglabājies tikai fragmentos. Silikātkieģeļu mūra rietumu galā pa ķieģeļu šuvēm izveidojušās plaisas (**12.att.**). COKOLS. Cokols mūrēts no dolomīta akmeņiem, kuri sākotnēji bijuši apmesti. Sākotnējais cokola apmetums zudis (**17.att.**).

Austrumu gala fasāde. Fasādes sākotnējā mūra kontūru un 20.gs. 60.gadu pārbūves apjoma daļas nolasāmas sienas apdares atšķirībās (**21.,22.att.**). Gala fasādē šobrīd 1.stāvā sekundāri asimetriski iebūvēts logs ar metāla pārsedzi un 2.stāvā simetriski vidū iebūvēts logs. Virs 1.stāva loga pārsedzes ēkas mūrī izveidojies vertikālu plaisu zarojums, kas pielabots ar tumšu javu.

Gan sākotnējais, gan sekundārī piebūvētais ķieģeļu mūris gludi **apmests**. Sākotnējās mūra sienas daļas saglabājušas tādus pašus krāsojuma slāņus, kā ielas fasādē, bet no jauna mūrētās daļas apmestas un balsinātas. Gala fasādē redzamais sākotnējā krāsojuma horizontālais (**22., 29.att.**) noslēguma fragments, iespējams, ir viena no liecībām, ka ēkas sākotnējais jumts bijis ar nošļautiem galiem.

COKOLS. Cokols mūrēts no dolomīta akmeņiem (**23., 24., 25.att.**). Šobrīd saglabājies cokola apmetums gala fasādē veido biezu slāni, bet vietām zudis (**26.att.**).

Pagalma fasāde. Pirmā stāva apjomā (**29., 30.att.**) saglabājies sākotnējais ailu kārtojums, visām sākotnējām 1.stāva logu ailēm un ārdurvīm saglabājušās ķieģeļu mūra pārsedzes.

Fasādes apdare gludi **apmests** (ar kaļķa javu) māla ķieģeļu **mūris** (1.stāva augstumā) ar neapmestu silikātkieģeļu mūra jumta izbūvi (**31.att.**).

Sienas apakšējā daļā līdz logu ailēm vietām zudis sākotnējais apmetums (**32.att.**), vietām pielabojami veikti ar cementa javu, redzamas izsāļojuma sekas: uzbriedis krāsojums, vietām zudis (**29.att.**).

Sākotnējās mūra sienas daļas saglabājušas tādus pašus krāsojuma slāņus. COKOLS. Cokols mūrēts no dolomīta akmeņiem, akmeņu zudumu vietas aizpildītas ar javu veidojot deformētu cokola vertikālo plakni. Sākotnējais cokola apmetums nav saglabājies. Vietā, kur atradusies ieeja pagrabā, aile aizpildīta ar akmeņu krāvumu (**30.att.**).

Rietumu gala fasāde. Fasādes sākotnējā mūra kontūru un 20.gs. 60.gadu pārbūves apjoma daļas nolasāmas no apmetuma un krāsojumu slāņu kārtojuma (**33.,34., 35.att.**). Gala fasādē šobrīd 2.stāvā sekundāri simetriski vidū iebūvēts logs (šobrīd PVC izstrādājums) un divas ventilācijas lūkas (**33.att.**).

Sienas apakšējā daļā pielabojami veikti ar cementa javu, sākotnējā apmetuma un krāsojuma fragmentos redzamas izsāļojuma sekas: uzbriedis krāsojums, vietām zudis. Pārbūvējot ēku zudusi sākotnējā mūra gala sienas augšējā daļa (virs 1.stāva pārseguma).

Gan sākotnējais, gan sekundāri piebūvētais ķieģeļu mūris gludi **apmests**. Sākotnējās mūra sienas daļas saglabājušas tādus pašus krāsojuma slāņus, kā ielas fasādē, bet no jauna mūrētās daļas apmestas un balsinātas. Balsinājums saglabājies fragmentāri.

COKOLS. Cokols mūrēts no dolomīta akmeņiem, sākotnējais cokola apmetums nav saglabājies.

JUMTS. Jumta segums – viļņotas azbestcementa loksnes saglabājušās no 20.gs. 60.gadu vidus (**12., 29.att.**). Sākotnējais jumta segums nav konstatēts, bet, iespējams, māla dakstiņi.

DŪMVADI. Virs jumta saglabājušies pārmūrēti divi ķieģeļu (dzeltenī mūra ķieģeļi) dūmvadi, kuriem nav saglabājusies sākotnējā vēsturisko skursteņu galvu arhitektūra ar cokolu un dzegu (**29., 33.att.**).

3.3. LOGI UN ĀRDURVIS.

LOGI. Ēkā nav saglabājies neviens sākotnējais logs. Ielas fasādē jumta izbūvē saglabājies **viens koka logs** (**19.att.**) no 20.gs. 60.gadu pārbūves. Logam saglabājušās sākotnējā krāsojuma paliekas (**22.att.**).

Koka loga tonis zaļš – NCS S 3030-G80Y.

Visi pārējie logi ēkā – balti PVC izstrādājumi, kas iebūvēti 21.gs. sākuma desmitgadēs (**12., att.**).

ĀRDURVIS. Ēkā nav saglabājušās nevienas vēsturiskās ārdurvis.

Pagalma fasādē 20.gs. 90.gados iebūvētas metāla ārdurvis ar virslogu D-1. (**30.att.**).

Vecākajos fotoattēlos no 20.gs. sākuma (**6., 7., 9., 10.att.**) redzami **sākotnējie** koka logi: pirmajā stāvā ar trīs vai četrām vērtņēm, jumta stāvā koka logi ar divām vērtņēm, katrai sešas rūtis. Ielas fasādē koka pildīņu durvis ar virslogu, kuram sīkrūšu dalījums.

3.4. METĀLA DETALĀS.

KAROGU TURĒTĀJS. Ielas fasādē pa labi no aizmūrētās durvju ailes piestiprināts metāla karogu turētājs (20.gs. 2.puse) (**14.att.**).

Austrumu gala fasādē saglabājušies 20.gs. 60./70.gados uzmontēti elektrības vadu fajansa izolatori uz metāla āķiem (**29., 36.att.**).

4. SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS

SECINĀJUMI

- Šobrīd saglabājušās ēkas precīzs celšanas gads nav zināms. Tā celta laikā no 1839.gada **līdz 1882.gadam**.
- Celtnei 20.gs. vairākkārt mainījušies īpašnieki.
- Ēkas **2.stāvs un jumts pārbūvēts 1965.gadā** pilnīgi demontējot sākotnējo jumta stāva apjomu, paaugstinot pirmā stāva augstumu, uzbūvējot vēsturiskajam veidolam neatbilstošās jumta izbūves, pielietojot materiālu (silikāta ķieģelis, viļņotas azbestcimenta loksnes, Pārbūvējot ēku demontētas mūra palodzes 1.stāva logiem un ar figurāliem ķieģeļiem mūrētā jumta dzega.
- 21.gadsimtā likvidēts (aizbērts) pagrabs zems ēkas un logu ailes iebūvēti PVC izstrādājumi, kuru materiāls un vērtņu dalījums ir neatbilstošs vēsturiskajam.
- Ēka celta kā īres nams ar vairākiem dzīvokļiem, joprojām saglabāties, sākotnējais lietošanas veids - **dzīvojamā ēka**. Apsekošanas laikā ēka ir apdzīvota, ēkā pieci privatizēti dzīvokļi.
- Dzīvojamā māja ir **vērtīga 19.gs. trešās ceturtdaļas** Bauskas apbūves liecība, **pilsētbūvnieciski nozīmīga** neatņemama daļa no **Bauskas vēsturiskās apbūves**. Tās apjoms **veido vecpilsētas ainavu**.
- Dzīvojamās ēkas **novietojums** ar garāko fasādi (A-R virzienā) gar ielu cieši pie trotuāra, pilsētas ielu uzkopšanas tradīcijas (sala sezonās regulāri tiek lietots **sāls** uz ietves un uz ielas) 20.gadsimta 2.pusē, **hidroizolācijas** trūkums uz pamatu virsmas, nepiemērotu materiālu (cementa pielabojumi uz kaļķa / ķieģeļu mūra) ir radījuši papildus mitruma cirkulāciju sienās, mūra daļu sāļošanas un bojāšanos . Esošā situācija daudzus gadu desmitus veicinājusi **ēkas tehniskā stāvokļa pasliktināšanos**.
- Apsekotajā ēkā šobrīd **saglabājušās** unikālas vēsturiskās liecības :
 - mūra ēkas **pirmā stāva būvapjoms** ar sākotnējām logu un durvju **ailēm** (no ēkas I būvperioda);
 - sākotnējā ārsienu **kaļķa apmetuma fragmenti** ar vairākiem vēsturiskajiem kaļķu **krāsas** uzslāņojumiem, akmeņu mūra cokols;
 - metāla karoga turētājs` (20.gs. 2.puse).
- Šobrīd ēkai **zudis**:
 - sākotnējais **ēkas** apjoms (pārbūvēts jumta stāvs) un **jumta segums**;
 - sākotnējais īres nama plānojums, sākotnējās koka kāpnes;
 - ķieģeļu mūrī izbūvētās **palodzes** un jumta **dzegas**;
 - sākotnējie **koka logi** gan 1.stāvā, gan jumta stāvā;
 - sākotnējās **koka pildīņu ārdurvis**;
 - sākotnējās apkures krāsnis, plītis;
 - **dūmvadu** galvas ar vēsturisku arhitektūru ;
 - sākotnējā cokola apdare – kaļķa apmetums.

REKOMENDĀCIJAS

♦ Dzīvojamo ēku nepieciešams **saglabāt un atjaunot tās vēsturisko veidolu**. Respektēt tās novietojumu cieši pie Rīgas ielas, jo ēka ir **pilsētbūvnieciski** nozīmīga Bauskas vecpilsētas vērtība.

♦ Lai nodrošinātu ēkas **saglabāšanu**, dzīvojamai videi atbilstošu ekspluatāciju un uzlabotu ēkas **tehnisko stāvokli** nepieciešams izstrādāt ēkas **atjaunošanas būvprojektu**.

♦ Dzīvojamai ēkai nepieciešams atjaunot **vēsturisko apjomu**:

– **saglabāt un remontēt 1.stāva** līmenī sākotnējo apmesto, krāsoto fasādes mūri: atjaunot mūra jumta dzegu, mūra palodzes logiem, durvju aili (iespējams durvju alternatīvs vizuāls risinājums), skursteņu galvu vēsturisko arhitektūru ar cokolu un dzegu;

- Veicot remontdarbus gan fasādēs, gan iekšdarbos izmantot **tradicionālos materiālus**: māla ķieģeļus, skārdu, māla kārņņus , kaļķa/cementa javu, kaļķa vai silikāta krāsas apmetuma apdarei - materiālus, kas nodrošina mūra “elpošanu” un mazina kapilārā mitruma vertikālo pārvietošanos pa ārsienu mūri, līdz ar to sāļu iedarbību uz ēkas mūra konstrukcijām gan iekšpusē, gan ārpusē; pirms remonta **demontēt** mitrumu piesaistošus **cementa** uzslāņojumus, demontējot tos lietot ēku saudzējošas metodes;

- PVC izstrādājumu vietā iebūvēt **koka logus** ar **vēsturisku** vērtību **dalījuma** atdarinājumu, krāsot ar lineļlas krāsām, iestiklot ar logu ķiti - tradicionālie materiāli izcels ēkas senatnīgumu un ļaus tai harmoniski iekļauties vēsturiskajā Bauskas pilsētas apbūves raksturā;

- nolietaoto **jumta stāvu pārbūvēt** (arī TAA jumta stāvoklis novērtēts kā **kritisks**, nolietojies), atbilstoši vēsturiskajam veidolam 19.gs. beigū / 20.gs. sākuma konstrukcijai un arhitektūrai;

- papildināt pagalma labiekārtojumu (**bruģakmens apmale** ap ēku) ar lietūs ūdens novadīšanas projektu; labiekārtojumu izstrādāt respektējot dzīvojamās ēkas **novietojumu vecpilsētā** un izvēlēties segumu materiālu kas harmoniski iekļaujas vēsturiskajā vidē un atjauno kvalitatīvu dzīves vidi.

- veicot ķieģeļu mūra remontdarbus fasādēs **respektēt**, ka **māla ķieģeļa ārsienas** labotas ar cementa apmetumu, kas , iespējams , veido stipru saķeri ar ķieģeļu virsmu. Cementa apmetuma daļu demontāža jāveic rūpīgi, lai nebojātu ķieģeļa oriģinālo mūrējumu un ķieģeļu virsmu, atjaunot mūra šuves ar javu, kuras sastāvs pēc iespējas līdzīgāks javai, kas lietota sienas uzmūrēšanai. Bojātos vai zudušos ķieģeļus aizstāt ar analoga izmēra un materiāla ķieģeļiem.

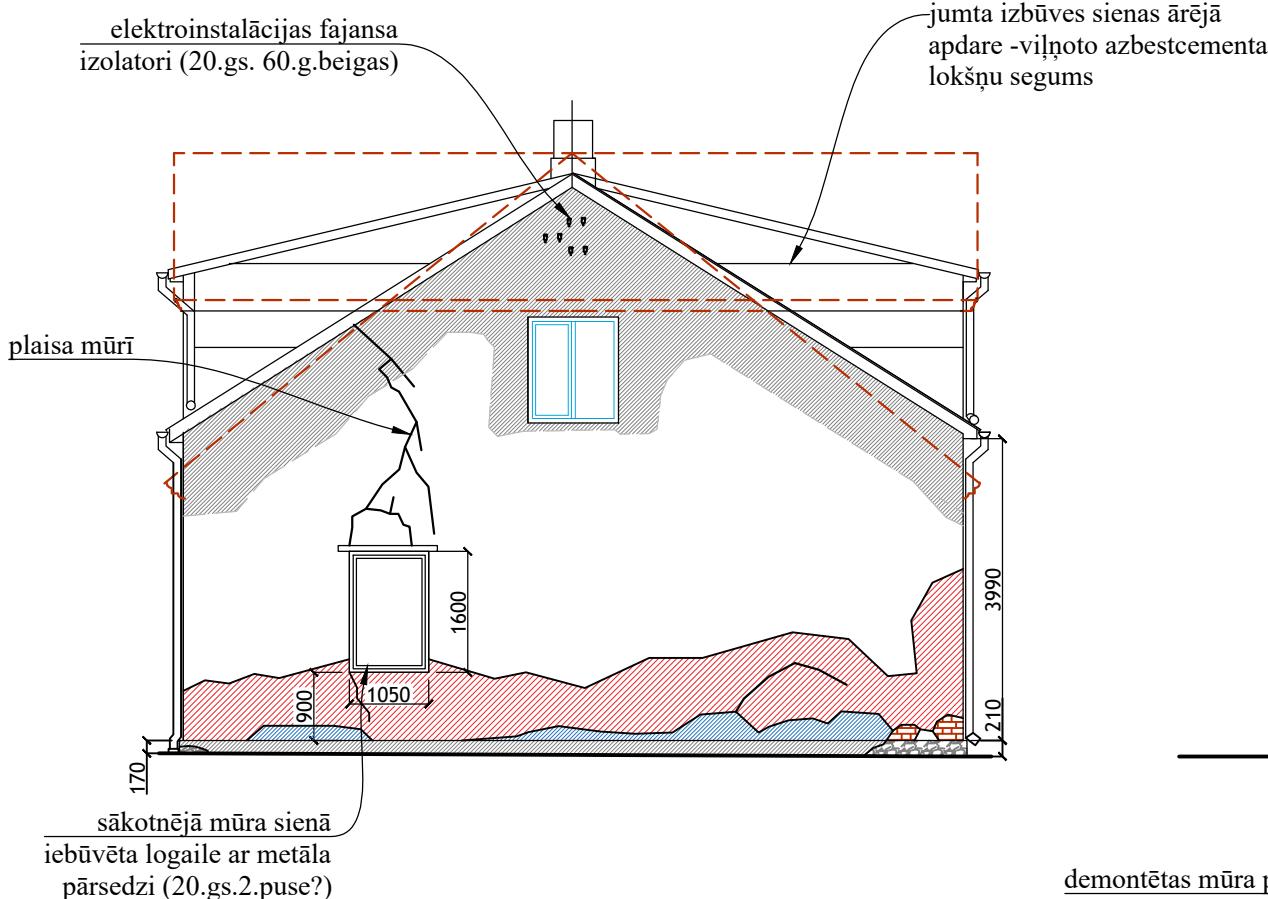
♦ Veicot ēkas remontdarbus **pagalma fasādē** izvērtēt pārbūves iespējas, ņemot vērā, ka arī ēkas iekšpagalms no **dažādiem skatu punktiem** veido pilnvērtīgu vēsturiskās vides sajūtu vecpilsētā.

♦ **Nav pieļaujama** ēkas siltināšana no ārpuses. Siltinot no iekšpuses nelietot tvaika necaurlaidīgus materiālus.

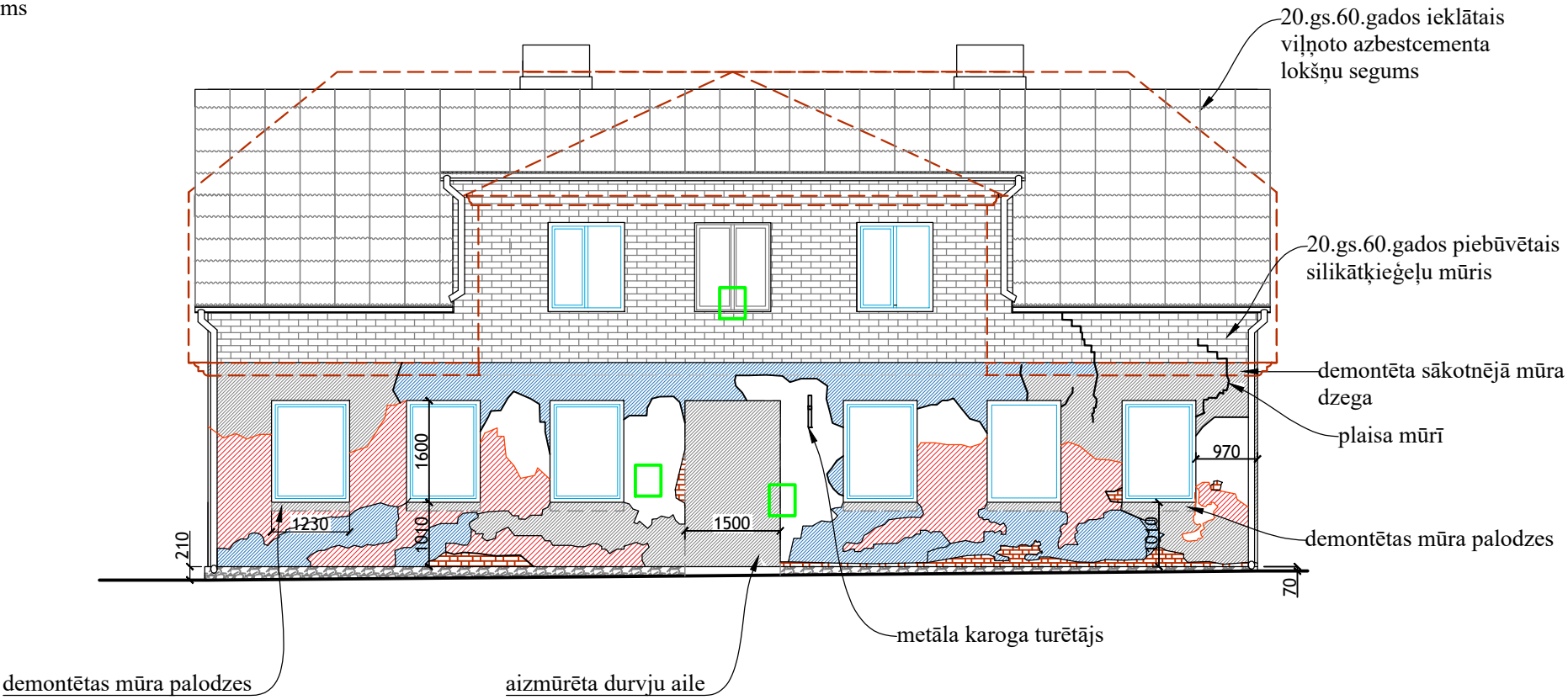
Arhitekts
2025.gada 31. oktobrī

Dace Lukšēvica

Austrumu gala FASĀDE.

Rīgas ielas FASĀDE.

APZĪMĒJUMI:

- apmests, krāsots mūris (saglabājušies krāsu slāņi)
- sāļu bojāts apmetums,
- pielabojums ar cementa javu (20.gs.b.)
- pielabojums ar kaļķa/cementa javu (1965.g.)
- zudis apmetums māla ķieģeļu mūrī
- zudis apmetums dolomītakmeņu mūrī
- balto silikātķieģeļu mūris (20.gs. 60.gadu beigas)

- ēkas apjoms 20.gs. sākumā
- koka logs 20.gs. 60.g.b.
- PVC logi (balti) -21.gs. sākums

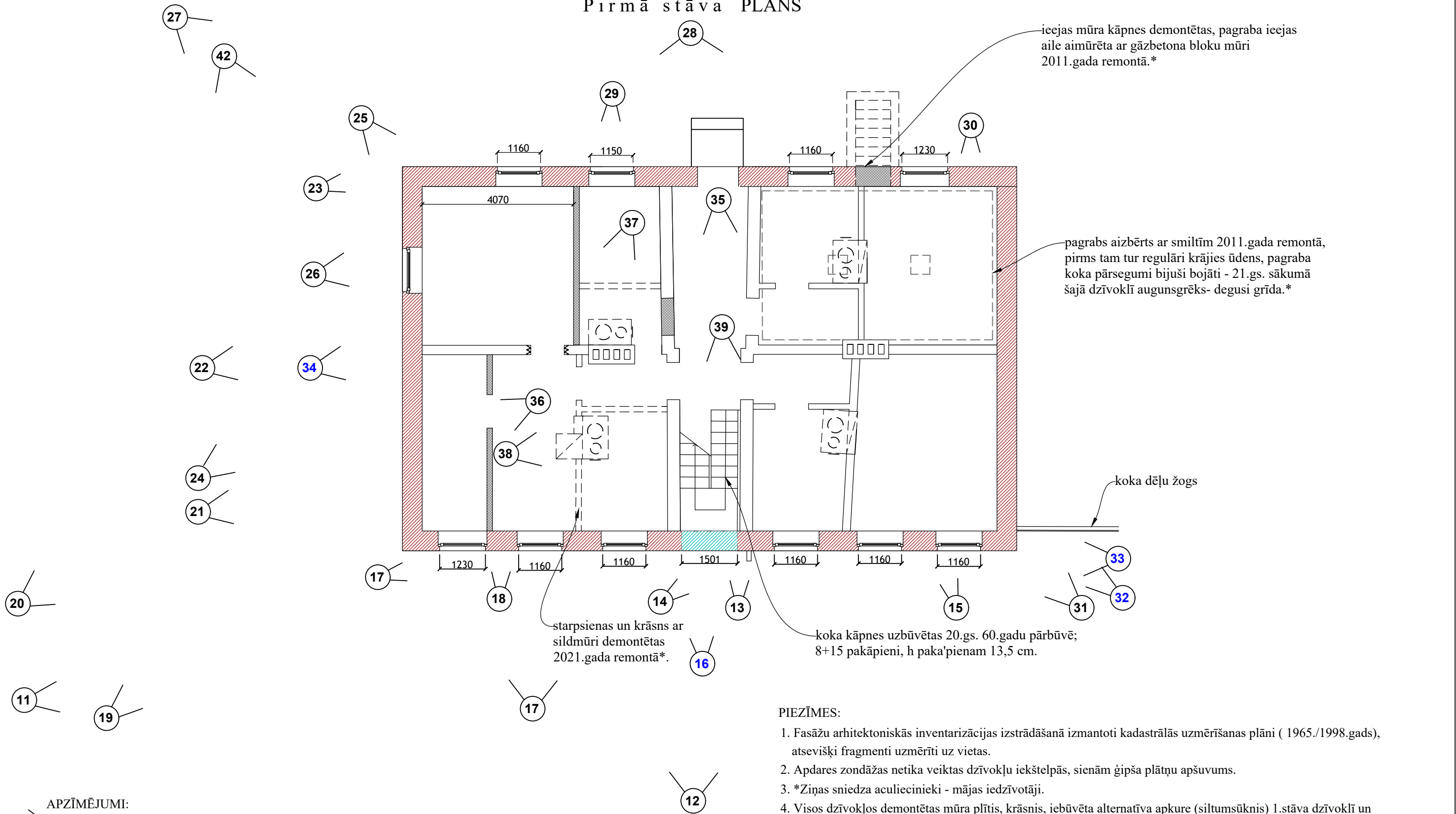
- krāsojuma zondāžas vieta

PIEZĪMES:

1. Inventarizācijai izmantoti kadastrālās uzmērīšanas lietas plāni (1965./1998.g.), atsevišķi fragmenti uzmērīti uz vietas.

Projektētājs: Dace Lukšēvica arhit. sertif. 1-00602		Objekts: Daudzdzīvokļu ēka Rīgas ielā 10, Bauskā	
		Pasūtītājs: Dzīvokļu īpašnieku biedrība “Mans nams”, reģ. Nr. 40008325382	
Amats	Vārds, uzvārds	Paraksts	Datums
Būvpr.d.vad.	D.Lukšēvica		21.10.2025.
Būvproj.izstr.	D.Lukšēvica		21.10.2025.
Lapas saturs: Austrumu gala un ziemeļu (Rīgas ielas) FASĀDES			
Projekta stadija	Marka	Lapa	Mērogs
Pirmsprojekta izpēte	AMI	1	1:100

Pirmā stāva PLĀNS

APZĪMĒJUMI:

- 20 - fotofiksācijas vieta, virziens un numurs
- 20 - fotofiksācijas vieta, virziens un numurs (2.stāvā)

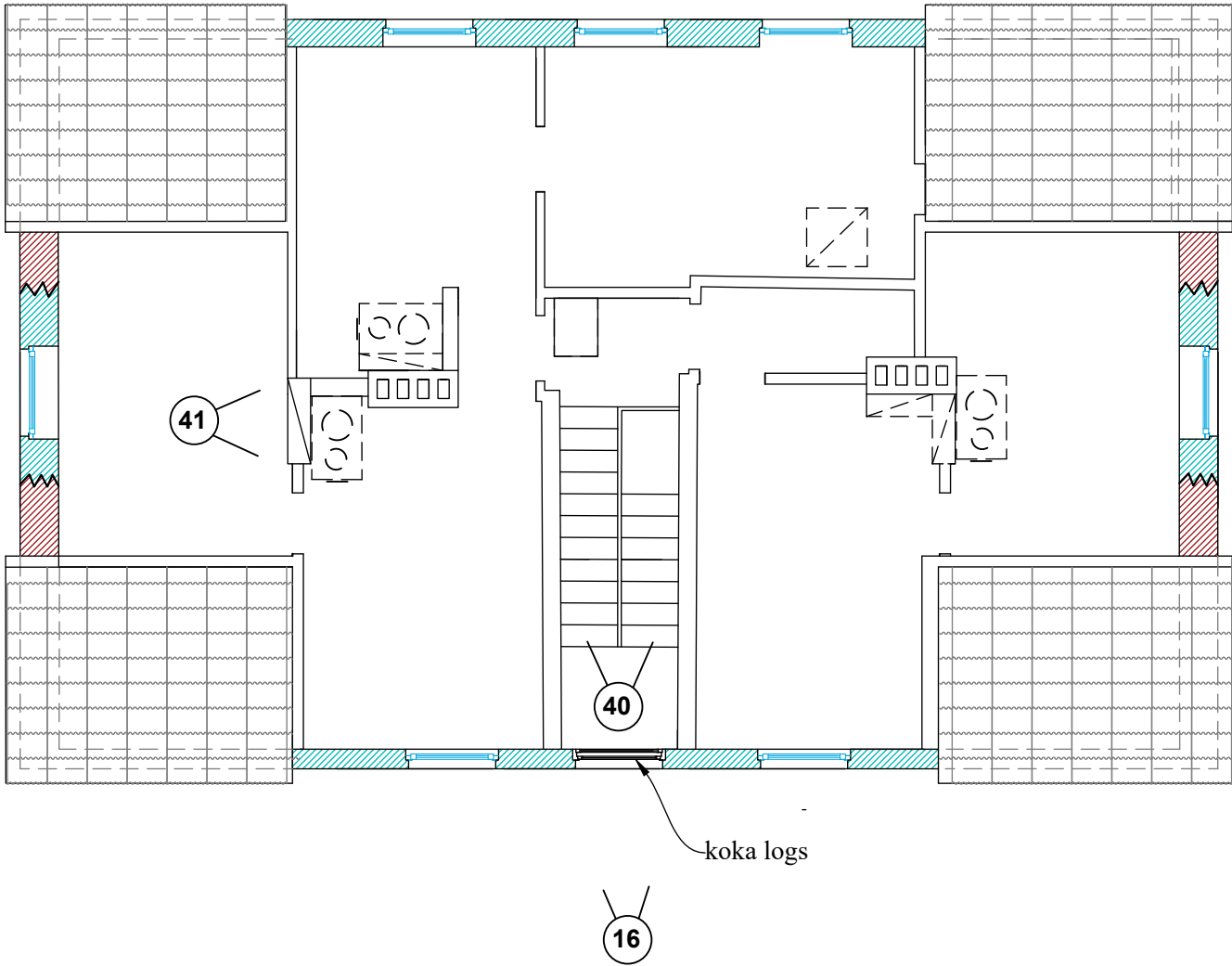
- ķieģeļu sienas 19.gs. 2.puse
- esošās sienas (nedatētas)
- ķieģļu mūris, 20.gs.2.puse (1965.?)
- 21.gs. sākumā iebūvētas sienas
- aila izlauzta sākotnējā mūra sienā
- demontētas konstrukcijas (pēc1965.g.pārb.)
- pagraba telpa (aizbērtā 2011. gadā)

PIEZĪMES:

- Fasāžu arhitektoniskās inventarizācijas izstrādāšanā izmantoti kadastrālās uzmērīšanas plāni (1965./1998.gads), atsevišķi fragmenti uzmērīti uz vietas.
- Apdares zondāžas netika veiktas dzīvokļu iekštelpās, sienām ģipša plātņu apšuvums.
- *Ziņas sniedza aculiecinieki - mājas iedzīvotāji.
- Visos dzīvokļos demontētas mūra plītis, krāsnis, iebūvēta alternatīva apkure (siltumsūknis) 1.stāva dzīvoklī un malkas/ granul krāsnis (21.gs.).

Projektētājs: Dace Lukšēvica arhit. sertif. 1-00602		Objekts: Daudzdzīvokļu ēka Rīgas ielā 10, Bauskā					
		Pasūtītājs: Dzīvokļu īpašnieku biedrība “Mans nams”, reģ. Nr. 40008325382					
Amats	Vārds, uzvārds	Paraksts	Datums	Lapas saturs:			
				Pirmā stāva PLĀNS			
Būvpr.d.vad.	D.Lukšēvica		21.10.2025.	Projektēšanas stadija	Marka	Lapa	Mērogs
Būvproj.izstr.	D.Lukšēvica		21.10.2025.	Pirmsprojekta izpēte	AMI	3	1:100

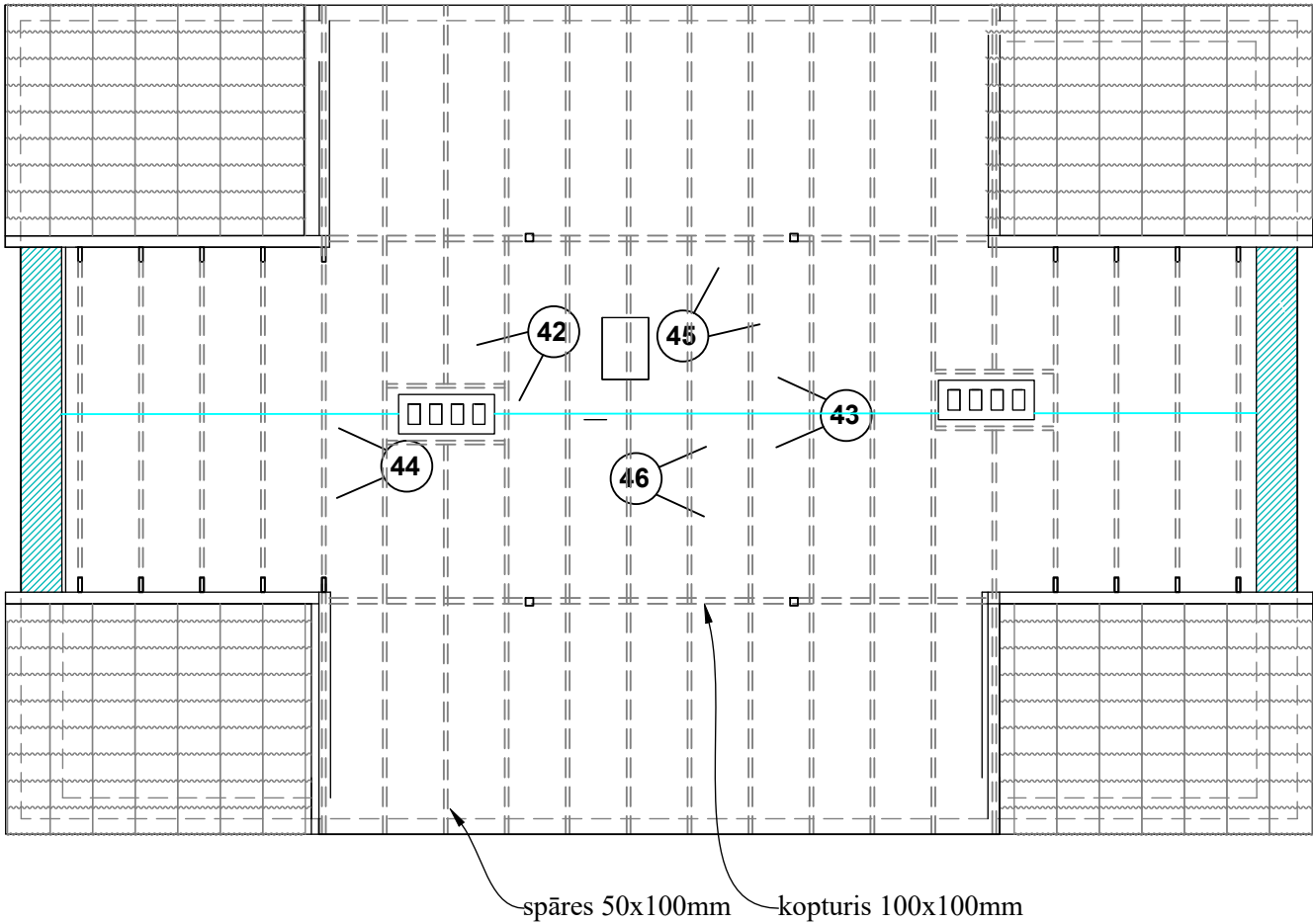
Otrā stāva PLĀNS

APZĪMĒJUMI:

- 20 - fotofiksācijas vieta, virziens un numurs
- 20 - fotofiksācijas vieta, virziens un numurs (2.stāvā)
- ķieģeļu sienas 19.gs. 2.puse
- esošās sienas (nedatētas)
- ķieģļu mūris, 20.gs.2.puse (1965.?)
- aila izlauzta sākotnējā mūra sienā

Bēniņu PLĀNS

PIEZĪMES:

1. Fasāžu arhitektoniskās inventarizācijas izstrādāšanā izmantoti kadastrālās uzmērīšanas plāni (1965./1998.gads), atsevišķi fragmenti uzmērīti uz vietas.
2. Apdares zondāžas netika veiktas dzīvokļu iekšējās, sienām ģipša plātņu apšuvums.
3. Visos dzīvokļos demontētas mūra plīti, krāsnis, iebūvēta alternatīva apkure (siltumsūkņi) 1.stāva dzīvoklī un malkas/ granulu krāsnis (21.gs.).

Projektētājs: Dace Lukšēvica arhit. sertif. 1-00602		Objekts: Daudzdzīvokļu ēka Rīgas ielā 10, Bauskā					
		Pasūtītājs: Dzīvokļu īpašnieku biedrība “Mans nams”, reģ. Nr. 40008325382					
Amats	Vārds, uzvārds	Paraksts	Datums	Lapas saturs:			
				Otrā stāva PLĀNS. Bēniņu PLĀNS			
Būvpr.d.vad.	D.Lukšēvica		21.10.2025.	Projektēšanas stadija	Marka	Lapa	Mērogs
Būvproj.izstr.	D.Lukšēvica		21.10.2025.	Pirmsprojekta izpēte	AMI	4	1:100